

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методичний практикум

РОЗРОБНИК

Остап Бодик

завідувач кафедри англійської філології, кандидат філологічних наук, доцент

o.bodyk@mu.edu.ua

КАФЕДРА

англійської філології

eph@mu.edu.ua

4

кількість кредитів ектс

40 / 60

годин аудиторної / самостійної
роботи

залік

форма контролю

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова з циклу дисциплін професійної підготовки

ПРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Активне застосування раніше досягнутих результатів навчання здобувачів вищої освіти із методики викладання основної іноземної мови у ЗЗСО, комп'ютерних систем і технологій, сучасних технологій навчання основної іноземної мови (англійської) у старшій школі передбачає під час опанування дисципліни активну участь студентів, що відбувається при включенні їх у різні види освітньої та класно-управлінської діяльності зі наступним обговоренням ключових питань із з'ясуванням думок і ставлення здобувачів вищої освіти до даного об'єкта, обговоренні й аналізі актуальних проблем реалізації завдань освітньої політики та інноваційної освітньої й управлінської практики, набуття відповідних практичних умінь і навичок.

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна "Методичний практикум" є важливою складовою підготовки майбутніх учителів англійської мови. Вона спрямована на формування у студентів практичних умінь і навичок, необхідних для ефективної організації навчального процесу з англійської мови.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- поглиблення і приведення в систему знань про педагогічні інновації та методику їх використання в навчальному процесі з АМ на основі компетентнісного, особистісно-орієнтованого, проблемно-орієнтованого, колаборативного, діяльнісного, інтегрованого підходів;
- ознайомлення студентів із алгоритмом ефективного вирішення педагогічно-управлінського завдання організації дистанційного / змішаного (гібридного) навчання англійської мови, зокрема показати переваги та можливості застосування систем управління навчанням (віртуальні навчальні середовища) та їх цифрових інструментів (Google, Moodle, Online Test Pad), інструментів для організації класу (Classdojo, Edmodo, Bitmoji), вебсервісів для структурування інформації та створення інтерактивних мультимедійних презентацій / діаграм зв'язків (FreeMind, Prezi, Mentimeter, Cacoo, Slideboom, Calaméo), ресурсів для оцінювання (евалюації) та зворотного зв'язку (Всеосвіта, На Урок, Poll-maker, Classkick, Seesaw, Whiteboard.fi, Wooclap, Wakelet, Kahoot!, Quizlet), інструментів для

проведення прямих трансляцій (Hangouts, Zoom, Skype, Teams, GoogleMeet), що визначають характер навчальних дій, порядок роботи, форми підбивання підсумків й оцінки отриманих результатів;

- відпрацювання навичок системно-цільового планування та проектування освітнього процесу, самоаналізу власної професійної діяльності, дослідження ефективності власного стилю викладання, концептуалізації нових знань та співвіднесення їх із власними професійними конструктами.

У процесі вивчення дисципліни студенти матимуть можливість застосувати теоретичні знання на практиці, провести пробні уроки, а також взяти участь у методичних майстер-класах.

Опанування навчальної дисципліни "Методичний практикум" сприятиме формуванню у майбутніх учителів англійської мови професійної компетентності, необхідної для ефективної педагогічної діяльності.

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ

Курс «Методичний практикум» – навчальна дисципліна професійної підготовки здобувачів вищої освіти, де органічно поєднані теоретичні принципи та практика навчання АМ, а також поглиблене вивчення проблем курсів «Методика викладання основної іноземної мови у закладах середньої освіти» й «Сучасні технології навчання основної іноземної мови (англійської) у старшій школі», що мають практичне значення в професійному становленні майбутніх фахівців.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу «Методичний практикум» є а) розвиток і вдосконалення методичного та практичного рівнів професійної компетентності здобувачів вищої освіти-магістрів (на основі базової освіти – вчитель англійської мови) та її ключових (життєвих) складових: міжкультурної та лінгвометодичної (автономні стратегії учіння) компетентності, компетентності у галузі інформаційних технологій, керування власним професійним розвитком, б) розширення знань про сучасні / інноваційні педагогічні технології навчання англійської мови (АМ), створення ефективних механізмів застосування здобутих знань у конкретних ситуаціях освітнього процесу на основі чіткого усвідомлення наявних реалій і з урахуванням майбутніх потреб і пріоритетів та підпорядкування їх цілям і завданням Нової української школи.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Педагогічне проектування інноваційних технологій на уроках англійської мови

<i>Цілі</i>	<ul style="list-style-type: none"> • розуміти сутність та особливості педагогічного проектування інноваційних технологій на уроках англійської мови; • ознайомитися з різними видами інноваційних технологій, які можна застосовувати на уроках англійської мови; • навчитися аналізувати та оцінювати ефективність застосування інноваційних технологій на уроках англійської мови; • розвивати вміння розробляти та впроваджувати власні інноваційні технології на уроках англійської мови; • сформувати здатність до творчого та критичного мислення при проектуванні інноваційних технологій на уроках англійської мови; • набути практичних навичок щодо організації та проведення уроків англійської мови із застосуванням інноваційних технологій; • усвідомити важливість неперервного професійного розвитку вчителя англійської мови у сфері впровадження інноваційних технологій; • розвивати готовність до співпраці та обміну досвідом із колегами щодо використання інноваційних технологій на уроках англійської мови;
<i>Результати навчання</i>	PH 4 – знати сутність, психофізіологічні основи та особливості педагогічної творчості вчителя, майстерності, творчої педагогічної діяльності; PH 12 – вміти обирати методи і прийоми диференціації (індивідуалізації) навчання учнів старшої і профільної школи відповідно до специфіки предмету спеціалізації; PH 13 – вміти реалізовувати основні управлінські функції аналізу, прогнозування, організації, контролю, самоконтролю в процесі організаційно-методичної,

	<p>навчально-методичної, науково-методичної, виховної та інших видів діяльності; РН 14 – вміти застосовувати теоретичні знання сучасних наукових парадигм, освітніх концепцій, педагогічних теорій для використання у практичній діяльності вчителя відповідно до спеціалізації; РН 15 – вміти визначати та застосовувати сучасні педагогічні (ІКТ) технології навчання у старшій школі; РН 18 – володіти педагогічною технікою професійно-педагогічного спілкування; РН 20 – здійснювати етично виправдану професійну поведінку в різних ситуаціях педагогічної діяльності (ситуаціях ризику, конфлікту, морального вибору).</p>
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	<p>Теоретичні основи педагогічного проектування. Загальне поняття про педагогічне проектування. Об'єкти педагогічного проектування. Етапи і форми педагогічного проектування. Технологія педагогічного проектування. Психологічні основи педагогічного проектування. Психологічні основи педагогічного проектування: нове мислення. Педагогічне проектування – сполучна ланка педагогічної теорії і практики.</p>
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	<p>Педагогічні інновації і технології: сутність і класифікація. Принципи управління інноваційними освітніми процесами. Типи структур інноваційних процесів. Поняття і зміст педагогічних технологій і технологічного підходу. Структура педагогічної технології і вимоги до її проектування. Класифікація інноваційних технологій навчання. Компетентнісний підхід до запровадження інноваційних технологій.</p>
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	<p>Технології навчання англійської мови. Теоретичні аспекти сучасних освітніх технологій. Педагогічне цілеутворення в освітніх технологічних процесах. Особистісно-орієнтована освіта і технології. Концепція та моделі особистісно-орієнтованої освіти. Особистісно-орієнтовані технології навчання: мета і завдання.</p>
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	<p>Технологія й аспектний аналіз сучасного уроку англійської мови. Модель сучасного уроку АМ. Аспектний та структурний аналізи уроку. Самоаналіз уроку вчителем.</p>
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	<p>Учитель англійської мови нового покоління. Складові педагогічної майстерності. Імідж педагога. Професійне вдосконалення вчителя АМ.</p>
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	<p>Модульний контроль 1. Тести</p>
<i>Самостійна робота (18 год.)</i>	<p>Опрацювання питань, винесених на самостійне вивчення; виконання 1-го індивідуального практичного завдання; розробка індивідуального портфолію.</p>
<i>Ресурси</i>	<p>1. Бодик О. П., Будько К. І. Готовність учителя іноземних мов до інноваційної діяльності: критерії сформованості та їх показники // International scientific innovations in human life. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Manchester, United Kingdom. 2021. Pp. 357-366. URL: http://surl.li/kihlr 2. Бодик О. П., Салагуб Л. І. Концептуальні парадигми європеїзації освітнього процесу у вищій школі та системі післядипломної педагогічної освіти : фокус сучасних наративів vs традиціоналізму. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Спецвипуск. 2022. Т.1. С. 5-11. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.1.01 3. Бодик О., Салагуб Л. (2023). Наративи наукового дослідження у вищій освіті: навчання сучасних мов і літератури та історичних дискурсів в умовах невизначеності. Сучасна інженерія та інноваційні</p>

- технології, 3 (25-03), 34-42. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-25-03-021>
4. Бодик О., Тюкалова І. Акмеологічний підхід до побудови іншомовної лінгвоосвітньої траєкторії учнів. The content of philological education in the system of english teachers and philologists professional training: monograph / Ed. Yuliya Fedorova. Sofia : VUZF Publishing House «St. Grigorii Bogoslov», 2020. С. 23-49.
  5. Бодик О., Щира В., Федорова Ю. Активізація пізнавальної діяльності учнів у навчальному процесі: елементи для успішного вивчення ІМ. Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph / International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. P. 745-778. <https://doi.org/10.46299/ISG.2021.MONO.PED.III.8.8>
  6. Бодик О.П., Варенцева К.О. Моделювання професійно-орієнтованих технологій навчання у процесі підготовки майбутніх учителів іноземних мов. Modern trends of scientific development. Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference. Vancouver, Canada. 2022. С. 301-310. <https://doi.org/10.46299/ISG.2022.I.II>
  7. Бодик О.П., Телиця А.А. Модель формування соціокультурної компетенції учнів у процесі іншомовної освіти: принципи відбору та систематизації змісту. Science foundations of modern science and practice. Abstracts of X International Scientific and Practical Conference. Athens, Greece. 2021. Pp. 360-370. <https://doi.org/10.46299/ISG.2021.II.X>
  8. Бодик, О. (2021). Проектування іншомовної лінгвоосвітньої траєкторії учнів в умовах переходу до нового покоління Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти та дистанційного навчання. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти, (15), 76-96. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.15.2021.242940>
  9. Bodyk O. Adapting Pedagogical Approaches: The Evolution of the English Language Teacher's Mindset in the 21st Century // *Сучасна вища освіта: досягнення, виклики та перспективи розвитку в умовах невизначеності: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Запоріжжя - Мелітополь - Київ, 05-06 жовтня 2023 р.)*. Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2023. С. 128-132.
  10. Bodyk O. The Evolution of English Language Teaching in the 21st Century: Pedagogical Shifts, Technological Integration, and Global Readiness. Проблеми і перспективи поствоєнної розбудови України: матеріали міжнар. наук.- практ. конф., м. Київ, 7-8 грудня 2023 р. / за заг. ред. М. В. Трофименка : Маріуп. держ. ун-т. - Київ: МДУ, 2023. С. 231-232. <http://surl.li/qcbqg>.
  11. Bodyk O., Kravchenko O. Harmonizing Education: Global Insights into CLIL Methodology and its Potential in Ukraine. Proceedings of the XV International Scientific and Practical Conference «Distance education as the main problem of young people». Madrid, Spain. 2023. Pp. 180-189. DOI: 10.46299/ISG.2023.2.15. URL: <http://surl.li/qcfjv>

12. Bodyk O., Antypiuk O. Crafting Student Discourse: Exploring the “Breaking Strategy” in Material Organization and Teaching Idioms. Proceedings of the I International Scientific and Practical Conference «Advanced technologies for the implementation of new ideas». Brussels, Belgium. 2024. Pp. 138-149. DOI – 10.46299/ISG.2024.1.1. URL: <http://surl.li/qcfkr>
13. Bodyk O., Chudnova Y. Strategic Enhancement: Leveraging Artificial Foreign Language Environments for Effectiveness in Professionally Oriented Training of Prospective English Language Teachers. Proceedings of the I International Scientific and Practical Conference «Advanced technologies for the implementation of new ideas». Brussels, Belgium. 2024. Pp. 149-159. DOI – 10.46299/ISG.2024.1.1. URL: <http://surl.li/qcfkr>
14. Бодик О. П. Розкриття вимірів саморегульованого навчання та пов'язаних із ним концепцій в англомовному класі. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури: Збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції / За заг. ред. Папіжук В. О., Григор'євої Т. Ю., Прокопчук Н. Р., Савчук І. І. Житомир: Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2024. С. 11-18. URL: <http://surl.li/saggy>
15. Задорожна-Княгницька Л.В., Нетреба М.М., Бодик О.П. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / Л. В. Задорожна-Княгницька, М. М. Нетреба, О. П. Бодик. Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с.
16. Докучаєва В. В. Проектування інноваційних педагогічних систем у сучасному освітньому просторі : моног. Луганськ, 2005. 299 с.
17. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : посібник. 2-ге вид., допов. Київ : Академвидав, 2012. 352 с.
18. Інноваційні педагогічні технології : посібник / за ред. О. І. Огієнко. Київ : Інст. пед. осв. і осв. дорос. НАПНУ, 2015. 314 с.
19. Коновальчук І. І. Проектування інноваційних педагогічних технологій. Вісник ЖДУ, 2006. № 28. С. 74-76.
20. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2003. 504 с.
21. Литвинов А. С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2018. 265 с.
22. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / За заг. ред. О. М. Пехоти. Київ : А.С.К., 2001. 256 с.

Неформальна освіта*

1. [Using Educational Technology in the English Language Classroom MOOC](#) – цей онлайн-курс надається Університетом штату Айова як частина Інтернет-мережі професійної англійської мови, спонсорується Державним департаментом США за фінансової підтримки уряду США та адмініструється FHI 360. Курс призначений для підготовки фахівців TESOL до інтеграції інструментів вивчення мови у викладання англійської мови. Учасники ознайомляться з технологічними інструментами, дізнаються, як використовувати ці інструменти для вивчення та викладання мови, а також оцінять

- відповідність технологічного інструменту для їхнього конкретного контексту.
2. **Fostering Student Motivation and Engagement MOOC** – цей онлайн-курс пропонує Університет Орегона в рамках програми Інтернет-мережі професійної англійської мови (OPEN), спонсорується Державним департаментом США за фінансової підтримки уряду США та адмініструється FHI 360. Курс спрямований на те, як викладачі англійської мови можуть покращити свою практику викладання та підвищити рівень мотивації та залученості студентів до вивчення англійської мови. Завдяки цьому курсу учасники дізнаються, як використовувати ключові концепції для створення спільноти в класі, розглядатимуть оцінювання як інструмент для посилення мотивації та збиратимуть ігри та практичні ідеї для залучення в класі.
  3. **Integrating Critical Thinking** – цей курс пропонує World Learning у рамках програми Інтернет-професійної мережі англійської мови (OPEN), спонсорується Державним департаментом США за фінансової підтримки уряду США та адмініструється FHI 360. Курс розроблено, щоб підготувати вчителів до впровадження уроків культури та критичного мислення в їхній поточний навчальний контекст. Учасники цього MOOC досліджуватимуть заходи для навчання та оцінювання культури та критичного мислення.
  4. **TESOL Methods** – цей курс, наданий Університетом Меріленда, округ Балтімор (UMBC), розроблений, щоб надати вчителям сучасні методики навчання тих, хто вивчає англійську (EL) різного віку в багатьох навчальних контекстах. Учасники обговорюватимуть та практикуватимуть широкий спектр стратегій і методів викладання англійської для носіїв інших мов (TESOL). Вивчаючи найкращі методи навчання аудіювання, говоріння, читання та письма, включаючи граматику та лексику, учасники дізнаються, як створити ефективний та комунікативний мовний клас для всіх учнів. Крім того, вчителі досліджуватимуть, що означають найкращі практики в контексті викладання англійської мови в 21 столітті, де англійська є міжнародною мовою, а використання англійської мови включає сучасні технології.
- * тут і далі використовується як курси для неформальної освіти**

Змістовий модуль II. Активізація навчального процесу: інтерактивні інструменти, технології та методи в освіті

Цілі

- розуміти сутність та значення інтерактивних інструментів, технологій та методів у активізації навчального процесу;
- ознайомитися з різноманітними інтерактивними інструментами, технологіями та методами, які можна застосовувати в освітньому процесі;
- навчитися аналізувати та оцінювати ефективність застосування інтерактивних інструментів, технологій та методів у навчанні;
- розвивати вміння розробляти та впроваджувати власні інтерактивні технології та методи в освітній практиці;
- сформувати здатність до творчого та критичного мислення при виборі та застосуванні інтерактивних інструментів, технологій та методів;
- набути практичних навичок щодо організації та проведення інтерактивних занять із використанням різноманітних інструментів, технологій та методів;

	<ul style="list-style-type: none"> · усвідомити важливість постійного вдосконалення професійної компетентності вчителя у сфері застосування інтерактивних технологій в освіті; · розвивати готовність до співпраці та обміну досвідом із колегами щодо використання інтерактивних інструментів, технологій та методів в освітньому процесі.
<i>Результати навчання</i>	<p>PH 4 – знати сутність, психофізіологічні основи та особливості педагогічної творчості вчителя, майстерності, творчої педагогічної діяльності;</p> <p>PH 12 – вміти обирати методи і прийоми диференціації (індивідуалізації) навчання учнів старшої і профільної школи відповідно до специфіки предмету спеціалізації;</p> <p>PH 13 – вміти реалізовувати основні управлінські функції аналізу, прогнозування, організації, контролю, самоконтролю в процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-методичної, виховної та інших видів діяльності;</p> <p>PH 14 – вміти застосовувати теоретичні знання сучасних наукових парадигм, освітніх концепцій, педагогічних теорій для використання у практичній діяльності вчителя відповідно до спеціалізації;</p> <p>PH 15 – вміти визначати та застосовувати сучасні педагогічні (ІКТ) технології навчання у старшій школі;</p> <p>PH 18 – володіти педагогічною технікою професійно-педагогічного спілкування;</p> <ul style="list-style-type: none"> · PH 20 – здійснювати етично виправдану професійну поведінку в різних ситуаціях педагогічної діяльності (ситуаціях ризику, конфлікту, морального вибору).
<i>Практичне заняття (3 год)</i>	Інтерактивне навчання як сучасний напрям активізації пізнавальної діяльності учнів.
<i>Практичне заняття (3 год)</i>	Елементи інтерактивної технології: активні форми і методи навчання.
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	Елементи інтерактивної технології: навчання у співпраці (навчання в малих групах).
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	Елементи інтерактивної технології: дискусія як діалогова технологія.
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	Елементи інтерактивної технології: ігровий метод.
<i>Практичне заняття (4 год)</i>	Елементи інтерактивної технології: кейс-метод (Case study) – метод колективного аналізу ситуацій.
<i>Практичне заняття (4 год)</i>	Елементи інтерактивної технології: навчальний тренінг як форма комплексного використання інтерактивних методів і прийомів навчання.
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	Елементи інтерактивної технології: техніки отримання зворотного зв'язку (feedback) у класі.
<i>Практичне заняття (4 год)</i>	Організація дистанційного навчання: MultiMedia-технології.
<i>Практичне заняття (4 год)</i>	Змішане навчання (Blended Learning): уроки «догори дригом».
<i>Практичне заняття (2 год)</i>	Модульний контроль 2. Тести
<i>Самостійна робота (42 год.)</i>	Опрацювання питань, винесених на самостійне вивчення; виконання 2-го індивідуального практичного завдання; розробка індивідуального портфоліо
<i>Ресурси</i>	1. Аніщенко О.В., Яковець Н.І. Сучасні педагогічні технології: курс лекцій: Навч. посібник / За заг. ред. Н.І.

- Яковець. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 199 с.
2. Волошина О.В. Педагогіка інновацій у вищій школі. Навчально-методичний посібник. Вінниця, 2014. 161 с.
  3. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: Монографія / за ред. П.Ю. Сауха. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 496 с.
  4. Інноваційні педагогічні технології : посібник / За ред. О. І. Огієнко. Київ, 2015. 314 с.
  5. Інноваційні педагогічні технології у системі неперервної професійної освіти. Монографія / За ред. С. С. Вітвицької. Житомир: «Полісся», 2015. 368 с.
  6. Лупак Н. Педагогічна інноватика у вищій школі в контексті світових тенденцій розвитку освітніх систем. *Наукові записки. Серія: педагогіка*. 2018. № 1. С. 12-19. DOI 10:25128/2415-3605.18.1.3.
  7. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; За заг. ред. О. М. Пехоти. Київ: А.С.К., 2001. 256 с.
  8. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навчальний посібник / за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків: ХНПУ, 2018. 457 с.
  9. Сучасні технології в освіті. Ч. 1. Сучасні технології навчання: наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Філімонова Т. В., Тарнавська С. В., Орищенко І. О. та ін. ; наук. консультант Антонова О. Є. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. Київ, 2015. 377 с.
  10. Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2006. 211 с.
  11. Янкович О., Беднарек Ю., Анджеєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. 212 с.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

Неформальна освіта: семінари, пояснення, розповідь, бесіда; ігрові: спостереження, імітація, демонстрація, практичні: вправи;

використовуються як курси для неформальної освіти

2) за логікою передачі та сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: із книгою; виконання ІНДЗ.

В освітньому процесі використовуються елементи дистанційного навчання. У разі необхідності організації викладання дисципліни повністю в дистанційному режимі всі аудиторні заняття проводяться он-лайн за допомогою ZOOM, посилання на ZOOM-сесію (що повторюється) розміщуються на сторінці курсу на Навчальному порталі.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Аудиторна робота

- 15 практичних занять (40 годин)
- 1 індивідуальне науково-дослідне завдання: проект-портфоліо (20 годин)

Види навчальної діяльності студента

- присутність та обговорення дискусійних питань, презентацій/тем під час 15 практичних занять (38-40 годин);
- підготовка 3-4 презентацій за індивідуальними темами та виступи з презентаціями під час практичних занять (3-4 години);

- о командна робота для виконання завдань із ситуативного моделювання під час практичних занять (24 години);
- о публічний захист індивідуального проєкту-портфоліо під час практичних занять (2 години);
- о виконання 2 письмових модульних контрольних робіт (тестів) під час практичних занять (4 години).

Самостійна робота студента

- о опрацювання питань, винесених на самостійне вивчення, а також запропонованого інформаційного та навчально-методичного забезпечення при підготовці до 15 семінарських занять (обсяг 168 сторінок) (30 годин) (РН4, РН12, РН13, РН14, РН15, РН18, РН20);
- о виконання 2-х індивідуальних практичних завдань (2х3=6 годин) (РН4, РН12, РН13, РН14, РН15, РН18, РН20);
- о робота в команді, виконання проєкту з розробки циклу нестандартних уроків АМ у старшій школі на підставі запиту Комунального ліцею "Маріупольський ліцей міста Києва". З числа здобувачів освіти формуються групи по 2-3 особи, кожна група отримує завдання розробити цикл уроків із повним навчально-методичним забезпеченням, що буде максимально відповідати запиту щодо вирішення конкретної проблеми. Наприклад: дискусія як діалогова технологія, кейс-метод (Case study) – метод колективного аналізу ситуацій, навчальний тренінг як форма комплексного використання інтерактивних методів і прийомів навчання, техніки отримання зворотного зв'язку (feedback) у класі, уроки «догори дригом». Зустрічі з учителями-практиками допоможуть виявити їх очікування та допоможуть проєктній команді розробити затребуваний професійно-методичний продукт (24 години) (РН4, РН12, РН13, РН14, РН15, РН18, РН20).

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною та отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:
  - о самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
  - о посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - о дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - о надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
 Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Маріупольського державного університету <http://surl.li/oswmt> (пункт 3.4) за порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:
  - о повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
  - о проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
  - о позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
  - о оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
  - о відрахування з МДУ;
  - о інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.
2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно з Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.
3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивченої навчальної дисципліни. Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати думку здобувачів стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.
4. Неформальна та інформальна освіта. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни / змістового модуля / практичних завдань із навчальної дисципліни / завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно з Порядком визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: **до 100 балів.**

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
	денна/заочна		
Практичні заняття	40	1,33	49
МКР	45	1,5	6
Виконання ІНДЗ	20	0,67	20
Залік	15	0,5	25
Підсумок	120	4	100

Додаткові бали поточної успішності нараховуються за результати навчання, отримані у неформальній та/або інформальній освіті (сертифікатні курси, участь у тренінгах, воркшопах з організації навчання іноземної мови у закладах освіти, професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов) – разом до 10 балів. У разі, якщо загальна сума балів поточної успішності перевищує 50 балів під час розрахунку інтегральної успішності, враховується 50 балів.

Інтегральна оцінка визначається шляхом складання результатів поточного та підсумкового контролю та формується за шкалою оцінювання ЄКТС та національною шкалою оцінювання відповідно до Положення МДУ про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/rhno>) (п. 5.1): «Система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (зарахування залікових кредитів) є стандартизованою та формалізованою (враховує особливості шкали оцінки МДУ (100-бальна), національної («незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно») та ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F))»:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, кваліфікаційної роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль знань студентів у формі заліку

На заліку викладач оцінює відповідь студента за національною шкалою «зараховано» / «не зараховано з можливістю повторного складання» / «не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» і виставляє оцінку **ECTS** (A, B, C, D, E, FX, F), а також відповідну їй суму балів, яку сумарно отримав студент за весь курс.

Об'єкт контролю – рівень засвоєння знань та володіння професійно-методичними вміннями, сформованими у студента в результаті навчання 2 модулів із курсу.

Форма контролю: виконання тестового завдання / співбесіда з викладачем, яка передбачає відповідь студента на питання з тем, що вивчались у курсі.

Відповідь студента / підсумкове тестове завдання може бути оцінено від 0 до 25 балів. При виконанні тестового завдання підсумкова оцінка буде шляхом накопичення балів – 1 бал за кожну правильну відповідь.

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
20-25	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє

	використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
15-20	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
10-15	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
5-10	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
1-5	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
0	- відсутність на заліку з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

PH 4	знати сутність, психофізіологічні основи та особливості педагогічної творчості вчителя, майстерності, творчої педагогічної діяльності;
PH 12	вміти обирати методи і прийоми диференціації (індивідуалізації) навчання учнів старшої і профільної школи відповідно до специфіки предмета спеціалізації
PH 13	вміти реалізовувати основні управлінські функції аналізу, прогнозування, організації, контролю, самоконтролю в процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-методичної, виховної та інших видів діяльності
PH 14	вміти застосовувати теоретичні знання сучасних наукових парадигм, освітніх концепцій, педагогічних теорій для використання у практичній діяльності вчителя відповідно до спеціалізації
PH 15	вміти визначати та застосовувати сучасні педагогічні (ІКТ) технології навчання у старшій школі
PH 18	володіти педагогічною технікою професійно-педагогічного спілкування
PH 20	здійснювати етично виправдану професійну поведінку в різних ситуаціях педагогічної діяльності (ситуаціях ризику, конфлікту, морального вибору)

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Лінк на освітній контентдисципліни:

<http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=5034>

Основна література

1. Аніщенко О.В., Яковець Н.І. Сучасні педагогічні технології: курс лекцій: Навч. посібник / За заг. ред. Н.І. Яковець. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 199 с.
2. Барабаш Ю. Г. Педагогічна майстерність : навч. посібник / Ю. Г. Барабаш, Р.О. Позінкевич. 2-ге вид., випр. та допов. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 392 с.
3. Волошина О.В. Педагогіка інновацій у вищій школі. Навчально-методичний посібник. Вінниця, 2014. 161 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : посібник. 2-ге вид., допов. Київ : Академвидав, 2012. 352 с.
5. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: Монографія / за ред. П.Ю. Сауха. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 496 с.
6. Інноваційні педагогічні технології : посібник / за ред. О. І. Огієнко. Київ : Інст. пед. осв. і осв. дорос. НАПНУ, 2015. 314 с.
7. Інноваційні педагогічні технології у системі неперервної професійної освіти. Монографія / За ред. С. С. Вітвицької. Житомир: «Полісся», 2015. 368 с.
8. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник. / За заг. ред. П. Шевчука і П. Фенриха. Щецін: Вид-во WSAP, 2005. 170 с.

9. Кайдалова, Л. Г. Педагогічна майстерність викладача : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Т. Ю. Вахрушева. Х.: Вид-во НФаУ, 2009. 150 с.
10. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2003. 504 с.
11. Литвинов А. С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2018. 265 с.
12. Морська Л. І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов: навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2008. 256 с.
13. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; За заг. ред. О. М. Пехоти. Київ: А.С.К., 2001. 256 с.
14. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навчальний посібник / за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків: ХНПУ, 2018. 457 с.
15. Підготовка майбутнього вчителя до застосування інтерактивних технологій у професійній діяльності / За ред. Ю.М. Кобюк. Київ, 2016. 32 с.
16. Пометун О.І. Інтерактивні методики та система навчання. Київ: Шкільний світ, 2007. 112 с.
17. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок : інтерактивні технології навчання. Київ: А.С.К., 2004/ 192 с.
18. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник. Київ: ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.
19. Січкарук О.І. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посібник. Київ: Таксон, 2006. 88 с.
20. Сучасні технології в освіті. Ч. 1. Сучасні технології навчання: наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Філімонова Т. В., Тарнавська С. В., Орищенко І. О. та ін. ; наук. Консультант Антонова О. Є. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. Київ, 2015. 377 с.
21. Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2006. 211 с.
22. Янкович О., Беднарек Ю., Анджеєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.
23. Бодик О. П., Будько К. І. Готовність учителя іноземних мов до інноваційної діяльності: критерії сформованості та їх показники // International scientific innovations in human life. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Manchester, United Kingdom. 2021. Pp. 357-366. URL: <http://surl.li/kihlr>
24. Бодик О. П., Салагуб Л. І. Концептуальні парадигми європеїзації освітнього процесу у вищій школі та системі післядипломної педагогічної освіти : фокус сучасних наративів vs традиціоналізму. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Спецвипуск. 2022. Т.1. С. 5–11. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.1.01>
25. Бодик О., Салагуб Л. (2023). Наративи наукового дослідження у вищій освіті: навчання сучасних мов і

- літератури та історичних дискурсів в умовах невизначеності. Сучасна інженерія та інноваційні технології, 3 (25-03), 34-42.
<https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-25-03-021>
26. Бодик О., Тюкалова І. Акмеологічний підхід до побудови іншомовної лінгвоосвітньої траєкторії учнів. The content of philological education in the system of english teachers and philologists professional training: monograph / Ed. Yuliya Fedorova. Sofia : VUZF Publishing House «St. Grigorii Bogoslov», 2020. С. 23-49.
27. Бодик О., Щира В., Федорова Ю. Активізація пізнавальної діяльності учнів у навчальному процесі: елементи для успішного вивчення ІМ. Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph / International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. P. 745-778.
<https://doi.org/10.46299/ISG.2021.MONO.PED.III.8.8>
28. Бодик О.П., Варенцева К.О. Моделювання професійно-орієнтованих технологій навчання у процесі підготовки майбутніх учителів іноземних мов. Modern trends of scientific development. Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference. Vancouver, Canada. 2022. С. 301-310. <https://doi.org/10.46299/ISG.2022.I.II>
29. Бодик О.П., Телиця А.А. Модель формування соціокультурної компетенції учнів у процесі іншомовної освіти: принципи відбору та систематизації змісту. Science foundations of modern science and practice. Abstracts of X International Scientific and Practical Conference. Athens, Greece. 2021. Pp. 360-370.
<https://doi.org/10.46299/ISG.2021.II.X>
30. Бодик, О. (2021). Проектування іншомовної лінгвоосвітньої траєкторії учнів в умовах переходу до нового покоління Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти та дистанційного навчання. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти, (15), 76-96.
<https://doi.org/10.31865/2414-9292.15.2021.242940>
31. Бодик О. П. Розкриття вимірів саморегульованого навчання та пов'язаних із ним концепцій в англomовному класі. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури: Збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції / За заг. ред. Папіжук В. О., Григор'євої Т. Ю., Прокопчук Н. Р., Савчук І. І. Житомир: Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2024. С. 11-18. URL: <http://surl.li/saggy>

1. Bodyk O. Adapting Pedagogical Approaches: The Evolution of the English Language Teacher's Mindset in the 21st Century // *Сучасна вища освіта: досягнення, виклики та перспективи розвитку в умовах невизначеності*: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Запоріжжя – Мелітополь – Київ, 05-06 жовтня 2023

- р.). Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2023. С. 128-132.
2. Bodyk O. The Evolution of English Language Teaching in the 21st Century: Pedagogical Shifts, Technological Integration, and Global Readiness. Проблеми і перспективи поствоєнної розбудови України: матеріали міжнар. наук.- практ. конф., м. Київ, 7-8 грудня 2023 р. / за заг. ред. М. В. Трофименка : Маріуп. держ. ун-т. – Київ: МДУ, 2023. С. 231-232. <http://surl.li/qcbqg>.
  3. Bodyk O., Kravchenko O. Harmonizing Education: Global Insights into CLIL Methodology and its Potential in Ukraine. Proceedings of the XV International Scientific and Practical Conference «Distance education as the main problem of young people». Madrid, Spain. 2023. Pp. 180-189. DOI: 10.46299/ISG.2023.2.15. URL: <http://surl.li/qcfjv>
  4. Bodyk O., Antypiuk O. Crafting Student Discourse: Exploring the “Breaking Strategy” in Material Organization and Teaching Idioms. Proceedings of the I International Scientific and Practical Conference «Advanced technologies for the implementation of new ideas». Brussels, Belgium. 2024. Pp. 138-149. DOI – 10.46299/ISG.2024.1.1. URL: <http://surl.li/qcfkr>
  5. Bodyk O., Chudnova Y. Strategic Enhancement: Leveraging Artificial Foreign Language Environments for Effectiveness in Professionally Oriented Training of Prospective English Language Teachers. Proceedings of the I International Scientific and Practical Conference «Advanced technologies for the implementation of new ideas». Brussels, Belgium. 2024. Pp. 149-159. DOI – 10.46299/ISG.2024.1.1. URL: <http://surl.li/qcfkr>
  5. Bodyk, O., Zadorozhna-Kniahnytska, L., Holiuk, O., Netroba, M., Khadzhynova, I., Stopin, M. (2023). Lifelong Educational Process Synergy of Scandinavian and Ukrainian Experience. Lifelong Learning: Models and Methods of Implementation. Kharkiv: PC TECHNOLOGY CENTER, 30-58. doi: <https://doi.org/10.15587/978-617-7319-70-1.ch2>

Інтернет джерела

1. Іноземні мови: науково-методичний журнал Київського національного лінгвістичного університету URL: <http://fl.knlu.edu.ua/>
2. Англійська мова та література: практичний журнал вчителя англійської мови. Харків: ВГ «Основа». URL: <http://journal.osnova.com.ua/journal/7-%D0%90%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C>
3. Іноземні мови в школах України : науково-методичний журнал / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. Київ : Педагогічна преса. URL: <http://lib.vippo.org.ua/periodyka.php?cat=142>
4. Іноземні мови в навчальних закладах: науково-методичний журнал. URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=64627
5. English: газета. Видавництво «Шкільний світ». URL: http://www.osvita.ua/sw_press/newspapers/eng/
6. Відкритий урок: професійний журнал для вчителів. URL: <http://osvita.ua/>

Бібліотеки та ресурсні центри для викладачів
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua/>
Державна бібліотека України для юнацтва:
<http://www.4uth.gov.ua/>
Національна бібліотека України для дітей
www.chl.kiev.ua/
Національна парламентська бібліотека України:

<http://www.nplu.org/>

Львівська обласна бібліотека для дітей:

<http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>

Бібліотека українського центру:

<http://ukrcenter.com>.

Різне

Міністерство освіти і науки України:

<http://www.mon.gov.ua/>

Український центр оцінювання якості освіти:

<http://www.testportal.org.ua/>

Універсальна десятична класифікація (УДК):

<http://www.nlib.sakha.ru/Catalogue/udk/index.shtml>

Електронні інтерактивні дошки:

<http://www.smartboard.com.ua/>

http://www.oupelpromo.com/interactive/iwbs_what_is.php

ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

після вивчення навчальної дисципліни студенти проходять анонімне анкетування та беруть участь в обговоренні з метою визначення задоволення потреб студентів і доцільності внесення змін у зміст та методи викладання і навчання задля оновлення та удосконалення НД.

Силабус затверджено на засіданні кафедри англійської філології
протокол № 1 від 28.08.2023